Aito avioliitto ry
PL 155
00171 Helsinki
www.aitoavioliitto.fi

22.5.2017

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Viite: Eduskunnan lakivaliokunnalle, Äitiyslaki (KAA 3/2016 vp), Jyrki Anttinen 27.4.2017
http://aitoavioliitto.fi/artikkelit/eduskunnan-lakivaliokunnalle-aitiyslaki-kaa-32016-vp-kahden-aidin-malli/

Aito avioliitto ry:n täydentävä lausunto - KAA 3/2016 vp Äitiyslaki

Aito avioliitto ry kiittää mahdollisuudesta lausua kansalaisaloitteesta KAA 3/2016 vp. Tämä lausunto täydentää Jyrki Anttisen Aito avioliitto ry:n asiamiehenä 27.4.2017 lakivaliokunnalle antamaa lausuntoa.

Aito avioliitto ry katsoo, että kansalaisaloitteessa KAA 3/2016 vp ehdotetut lait eivät ole tarpeen, eikä niitä tule säätää.

Pyydämme lakivaliokuntaa saattamaan aloitteen eduskunnan perustuslakivaliokunnan käsiteltäväksi (katso kohta ”Vaikutusten arviointi”).

Jokaisen lain säätämiselle täytyy olla vahvalla pohjalla olevat riittävät perusteet. Aloitteessa ehdotetun äitiyslain säätämiselle ei ole riittäviä perusteita. Äitiyslain säätämisestä johtuvia epäkohtia ei ole esitetty aloitteessa.

Pääministeri Juha Sipilän ilmoituksessa normien purkamisesta eduskunnan täysistunnossa 24.6.2015 todetaan asiaan liittyen mm. seuraavaa: *”Uuden lainsäädännön valmistelussa etsitään entistä enemmän vaihtoehtoja sääntelylle ja pohditaan tarkasti erilaisten vaihtoehtojen vaikutuksia.”*

Ennen kuin mitään uutta lakia on järkevää säätää, tulee tehdä perusteellinen selvitys siitä, millä edellytyksillä ja millä tavalla uudessa laissa säädettäväksi tarkoitetut asiat olisi mahdollisesti ratkaistavissa vaihtoehtoisella tavalla esimerkiksi muuttamalla jo olemassa olevaa lakia tai lakeja. Kansalaisaloitteessa ehdotetun äitiyslain kohdalla tuollaista selvitystä ei ole tehty. Jos ehdotettu äitiyslaki säädetään, eikä kyseistä selvitystä tehdä, on aloitetta KAA 3/2016 vp koskeva lainvalmistelu puutteellinen.

Jo yksin edellä tarkoitetun selvityksen puuttumisen takia on perusteltua olla säätämättä aloitteessa KAA 3/2016 vp ehdotettua äitiyslakia.

Aloitteessa tarkoitetusta lapsen oikeudellisen aseman turvaamisesta ja oikeuksien toteutumisesta on mahdollista huolehtia ilman ehdotetun äitiyslain säätämistä tekemällä tarvittaessa muutoksia voimassa oleviin säädöksiin. Perinnöstä on mahdollista määrätä testamentilla.

On täysin absurdi ajatus, että lapsella voisi olla useampi kuin yksi äiti. *Äiti*-sanan merkitys on vakiintunut. Lapsen äidillä tarkoitetaan lapsen synnyttänyttä naista (hän, jonka kohdussa lapsi kasvoi). Jos säädettäisiin laki, jonka mukaan lapsella voisi olla useampi kuin yksi äiti, se aiheuttaisi monenlaisia väärinymmärryksiä. Äitiyttä ei voi luovuttaa toiselle, koska se sisältyy lapsen olemassaoloon. Perimää ei voi poistaa eikä vaihtaa. Siksi äitiyttä ei voi myöskään jakaa toisen kanssa. Äidin rinnalla voi olla useita kasvattajia ja hoitajia. Se, että pidetään kiinni siitä, että lapsella on vain yksi äiti, ei vaikuta mitenkään oheiskasvattajien, hoitajien tai muuten lapselle tärkeiden ihmisten lukumäärään.

Missään maassa ei ole sellaista säädöstä, johon perustuen lapsella voisi olla useampi kuin yksi äiti.

Esimerkiksi adoptoineesta naisesta tulee lapsen *adoptiovanhempi/-äiti*, mutta hänestä ei tule adoptoimansa lapsen autenttista äitiä. Mihin perustuen lapsen äidin hedelmöityshoitoon suostumuksen antanutta äidin naispuolista kumppania pitäisi kutsua äidiksi, vaikka hän ei sitä ole, eikä voi tunnustautumalla äidiksi muuttua, sillä äitiys on kliinisesti todettavissa oleva biologinen tosiasia?

Lapsen äidin hedelmöityshoitoon suostumuksensa antanut nainen voi olla mahdollista vahvistaa lapsen huoltajaksi, mutta ei lapsen äidiksi. Lapsella voi olla useampi kuin yksi huoltaja, mutta vain yksi äiti.

Aloitteessa ehdotettu äitiyslaki muuttaisi voimaan tullessaan radikaalilla tavalla suomen kielen sanojen *äiti* ja *äitiys* merkityksen.

Jos säädettäisiin aloitteessa KAA 3/2016 vp ehdotetun mukainen äitiyslaki, niin sellaisen lakiin perustuen

- esimerkiksi lapsen isoäiti ja lapsen täti voisivat kumpikin samanaikaisesti olla synnyttäneen naisen lisäksi lapsen äitejä
- lapsen äitien lukumäärää ei olisi mitenkään rajoitettu

Mihin perustuen lakivaliokunta voisi puoltaa tuollaisen äitiyslain säätämistä?

Kansalaisaloitteen alulle panijoiden yksi tavoite on saada muutettua hedelmöityshoitolakia aloitteessa esitetyllä tavalla (hedelmöityshoidon saajana voisi olla myös kahden naisen muodostama pari) ikään kuin ”takaoven kautta” vetoamalla aloitteen mukaisen äitiyslain säätämisen tarpeellisuuteen.

Aloitteen sisältämästä hedelmöityshoitolain muutosehdotuksesta ei kuitenkaan ole käyty käytännössä lainkaan keskustelua äitiyslaki-aloitteesta puhuttaessa. Asiasta on vaietty ehkä tarkoituksella. Esimerkiksi lakivaliokunnan äitiyslaki-aloitetta koskevassa kansalaisaloitteen kuulemistilaisuudessa ei käyty ollenkaan keskustelua hedelmöityshoitolain mahdollisen muuttumisen vaikutuksista.

On huomionarvoista, että kansalaisaloitteen perustelut-osiossa asioita esitetään aloitteen menestymisen kannalta myönteisellä tavalla. Aloitteessa ei ole otettu mitään kantaa siihen minkälaisia epäkohtia ehdotettujen lakien säätämisestä seuraa.

Lainsäädännön tulee realistisesti ottaa huomioon se, että perheen kasvamisen kannalta naispari, miespari ja nais-miespari poikkeavat toisistaan oleellisesti ja luonnollisista syistä johtuen tavoilla, jotka eivät ole lailla mitenkään samankaltaistettavissa. Yhdenvertaisuutta tulee tarkastella lapsen näkökulmasta, koska kaikkien lasten perustarpeet ovat samankaltaiset - eikä oleellisilta ominaisuuksiltaan erilaisten parien keinotekoisen samankaltaistamisen näkökulmasta.

Aloitteessa ehdotettu äitiyslaki (uusi laki)

Aloitteessa olevassa äitiyslakiehdotuksessa 1 luvussa todetaan muun muassa seuraavaa:

- *Lapsen äiti on se, joka on synnyttänyt lapsen (2 §)*
- *Jos lapsen synnyttäneelle on annettu hedelmöityshoidoista annetun lain (1237/2006) 1 §:ssä tarkoitettua hedelmöityshoitoa ja lapsi on syntynyt hoidon tuloksena, naisen, joka yhteisymmärryksessä lapsen synnyttäneen kanssa antoi suostumuksen hedelmöityshoitoon, voidaan vahvistaa olevan lapsen synnyttäneen ohella lapsen äiti (3 §)*

Äitiyslain kampanjasivustolla (aitiyslaki.fi) todetaan mm. seuraavaa:

- *”Äitiyslaki mahdollistaisi lapsen tunnustamisen neuvolassa jo ennen lapsen syntymää…”*
- *”Mahdollistaa toisen äidin vanhemmuuden varmistamisen jo äitiysneuvolassa ennen lapsen syntymää.”*
- *”Jos lapsen vanhemmat eroavat raskausaikana, äitiyslaki turvaa lapsen oikeuden…”*
- *”…turvaa lapsen tilanteen, jos toinen vanhemmista kuolee raskauden aikana tai synnytyksessä”*

Äitiyslakiehdotuksen 14 §:ssä ”Äitiyden tunnustaminen ennen lapsen syntymää” todetaan mm. seuraavaa:

> *”Nainen voi ennen lapsen syntymää annettavalla ilmoituksella tunnustaa olevansa syntyvän lapsen 3 §:n 1 momentissa tarkoitettu äiti siten kuin jäljempänä säädetään…”*

Naista, joka on antanut suostumuksensa hedelmöityshoitoon, ei voida vahvistaa lapsen synnyttäneen ohella lapsen äidiksi ennen kuin lapsi on jo syntynyt. Noin siksi, että lakiehdotuksen 3 §:ssä puhutaan lapsen syntymästä menneessä aikamuodossa (lapsi on syntynyt): ”*Jos lapsen synnyttäneelle on annettu - - lapsi on syntynyt - - lapsen synnyttäneen kanssa - - synnyttäneen ohella*…”.

Aloitteessa ehdotettuun äitiyslakiin sisältyy oletus, että lapsella on tarve olla yhteydessä äitinsä naispuoliseen kumppaniin (tavata häntä), vaikka lapsen äiti olisi eronnut hänestä jo raskausaikana. Mihin perustuen lapsella olisi tuollainen tarve esim. tapauksessa, jossa äidin ex-kumppani on löytänyt uuden kumppanin ja on synnyttänyt oman lapsen? Miksi äidin ex-kumppani haluaisi säilyttää yhteyden lapseen, johon hänellä ei ole mitään muuta sidettä kuin historiaan jäänyt naissuhde. Mihin ja miksi lapsi tarvitsisi yhteyttä sellaiseen naiseen, jolle hän ei ole mitään sukua, johon äidin suhde on katkennut ja jota hän ei ole koskaan oppinut edes tuntemaan - etenkin jos äidilläkin on jo uusi kumppani, joka on lapselle tuttu?

Ehdotetun äitiyslain seurauksena lapsen synnyttäneen naisen eli äidin ja 3 §:ssä tarkoitetun naisen juridiset oikeudet ja velvoitteet lapseen nähden olisivat kummallakin samat. Ehdotettu äitiyslaki mitätöisi biologiseen vanhemmuuteen perustuvan lapsen ja äidin välisen suhteen erityisaseman merkityksen lainsäädännössä ja tavallaan puolittaisi äitiyden kahdelle henkilölle.

Äitiyslakialoitteen kampanjasivulla (aitiyslaki.fi) väitetään virheellisesti, että *”Äitiyslaki ei voi teoriassakaan viedä isää keneltäkään.”*

Mikäli lapselle vahvistettaisiin hedelmöityshoitoon suostumuksen antanut nainen toiseksi äidiksi, niin lapselle ei voitaisi sen jälkeen enää koskaan vahvistaa isää, vaikka lapsen synnyttänyt äiti ja biologinen isä sekä 15-vuotta täyttänyt lapsi niin haluaisivat. Tämä olisi heikennys nykytilaan verrattuna. Mahdollisuus lapsen isyyden myöhempään vahvistamiseen tulee olla mahdollista lapsen biologisten vanhempien ja myös lapsen itse sitä halutessa. YK:n ihmisoikeussopimuksen 7, 8 ja 9 artikla turvaavat tätä lapselle kuuluvaa perustavaa laatua olevaa oikeutta.

Aloitteen valmistelu on jäänyt keskeneräiseksi. Aloitteen tekijät ovat jostain syystä kiirehtineet asiassa. Miksi? He ovat kirjanneet aloitteeseen tekstin ”*Esitykseen ei kuitenkaan sisälly lakiehdotusta sairausvakuutuslain muuttamiseksi, sillä sitä ei ole ollut mahdollista valmistella valmistelulle asetetun aikataulun puitteissa*.”
Aloite on puutteellinen.

Lainaus aloitteesta: *”Äitiyden määräytymistä koskevien säännösten puuttuminen on kuitenkin osoittautunut ongelmalliseksi etenkin tilanteessa, jossa naisparille syntyy hedelmöityshoidolla alkunsa saanut lapsi. Näissä tilanteissa on katsottu olevan tarve sääntelylle, jonka mukaan naisparille syntyvän lapsen oikeudellinen suhde voidaan vahvistaa suhteessa synnyttävän äidin kumppaniin.”*

Asiassa kannattaa ottaa huomioon, että lapsen oikeudellisen asema on selvä lapsen syntymästä lähtien jo tänä päivänä. Lapsen synnyttänyt nainen on lapsen äiti ja lapsen juridinen vanhempi. Lapsen äidin kumppani on mahdollista nimetä äidin lisäksi lapsen huoltajaksi. Lapsen äidin kumppani voi testamentata omaisuuttaan lapselle.

Mikäli katsotaan, että lapsen oikeudellinen asema synnyttävän äidin naispuoliseen kumppaniin nähden ei ole nyt turvattu riittävän hyvin, niin asiaa voi olla mahdollista korjata paremmaksi tekemällä muutoksia olemassa oleviin lakeihin (esim. laki lapsen elatuksesta sekä laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta) ilman sanojen *äiti* ja *äitiys* merkityksen täydellistä muuttamista aloitteessa esitetyllä tavalla ja ilman, että hedelmöityshoitolakia muutetaan aloitteessa esitetyllä tavalla. Edellä esitettyä mahdollisuutta ei ole edes käsitelty aloitteessa. Aloite on tältäkin osin puutteellinen.

Asianajajaliitto lausui 28.11.2014 seuraavaa: *”Asianajajaliitto katsoo, että ei ole tarpeen säätää erillistä äitiyslakia. Tarvittavat muutokset olisi mahdollista tehdä isyyslakiin, adoptiolakiin, ja muihin asiaan liittyviin lakeihin.”*

Lakiehdotuksessa ei tehdä eroa synnyttäneen naisen ja hedelmöityshoitoon suostumuksen antaneen naisen äitiyden välillä (paitsi 52 §). Tuosta seikasta tulisi seuraamaan monenlaisia ongelmia lapsen ja vanhempien perheoikeudellisen aseman sekä biologisen polveutumisen selvittämisen kannalta. Kuitenkaan tätä asiaa ei ole käsitelty aloitteessa edes vaikutusten arvioinnin yhteydessä. Aloite on puutteellinen.

Vaikka aloitteen perustelut-osiossa todetaan *”…lapsella voi olla vain kaksi oikeudellista vanhempaa…”*, niin äitiyslakiehdotuksen 3 §:ssä esitettyyn perustuen yhteisymmärryksessä lapsen synnyttäneen kanssa suostumuksen hedelmöityshoitoon antavia naisia voisi olla useampia kuin yksi. Lukumäärää ei ole rajoitettu lakiehdotuksessa. Esimerkiksi äitiyslakialoitteen 3 §:ssä esiintyvä yksikkömuoto *”…naisen, joka yhteisymmärryksessä…”* ei sulje pois sitä, etteikö yhteisymmärryksessä lapsen synnyttäneen kanssa suostumuksen hedelmöityshoitoon antaneita naisia voisi olla useampi kuin yksi ja etteikö heitä kaikkia voitaisi vahvistaa lapsen synnyttäneen ohella lapsen äidiksi.
Lakiehdotuksen perusteella lapsella voisi siis olla kaksi tai sitä useampi äiti.

Hedelmöityshoitolaissa (1237/2006) hoitoa saavalla tarkoitetaan paria tai naista, joka ei elä avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa miehen kanssa. Hedelmöityshoitoa voidaan siis antaa myös naiselle, joka ei elä lainsäädännössä tarkoitetussa parisuhteessa.

Äitiyslakiehdotuksessa ei oteta mitään kantaa suostumuksensa hedelmöityshoitoon antavan naisen ja hedelmöityshoitoa saavan naisen (lapsen synnyttävä nainen) keskinäisen sitoutumisen asteeseen, eli pitääkö heidän olla keskenään avioliitossa, rekisteröidyssä parisuhteessa tai avoliitossa. Äitiyslakiehdotuksessa ei edellytetä, että heidän tulee olla keskenään minkäänlaisessa lainsäädännössä tarkoitetussa parisuhteessa.

Äitiyslakiehdotuksen mukainen laki mahdollistaisi, että esimerkiksi monisuhteessa elävät kolme naista voitaisiin kaikki vahvistaa jonkun heistä synnyttäneen lapsen äidiksi.

Jos esimerkiksi lapsen synnyttäneen naisen äiti on yhteisymmärryksessä lapsen synnyttäneen tyttärensä kanssa antanut suostumuksensa tämän hedelmöityshoitoon, niin tällöin lakiehdotuksen perusteella myös tyttären äiti voitaisiin vahvistaa - ja molempien näin halutessa myös pitäisi vahvistaa - lapsen äidiksi.

Lakiehdotukseen perustuen

- esimerkiksi lapsen isoäiti ja lapsen täti voisivat kumpikin samanaikaisesti olla synnyttäneen naisen lisäksi lapsen äitejä
- lapsella voisi olla niin monta äitiä, kuin on naisia, joiden kanssa hedelmöityshoitoa saanut nainen on yhteisymmärryksessä hedelmöityshoidosta sopinut

Aloitteen perusteluista saa sellaisen käsityksen, että aloitteen tekijöiden tarkoituksen mukaan lapsen synnyttäneen lisäksi äidiksi olisi mahdollista vahvistaa vain sellainen (yksi) nainen, joka elää lapsen synnyttäneen kanssa avioliitossa, avioliitonomaisissa olosuhteissa, rekisteröidyssä parisuhteessa tai sen omaisissa olosuhteissa. Aloitteeseen sisältyvässä äitiyslakiehdotuksessa tuollaista ehtoa ei kuitenkaan ole. Aloite on huonosti laadittu.

Jos aloitteen tekijöiden tarkoitus on ollut aloitetta laatiessa edellä kuvatun tilanteen mukainen, niin on outoa, että aloitteen markkinoinnissa ja käsittelyssä on tyystin jätetty mainitsematta ja taka-alalle se hyvin merkittävä seikka, että aloitteessa ehdotetun äitiyslain säätämisen edellytyksenä olisi hedelmöityshoitolain muuttaminen aloitteessa esitetyllä tavalla. Tuosta seikasta on totaalisesti vaietty. Päinvastoin, on harhaanjohtavasti annettu ymmärtää, että äitiyslain säätämisestä seuraisi tarve muuttaa hedelmöityshoitolakia aloitteessa esitetyllä tavalla. Aloitteessa todetaan: *”Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi äitiyslaki. Lisäksi ehdotetaan tehtäväksi tarvittavat seurannaismuutokset hedelmöityshoidoista annettuun lakiin,…”*.

Äitiyslakiehdotuksen mukaisen lain säätäminen ei kuitenkaan edellytä hedelmöityshoitolain muuttamista, koska hedelmöityshoitoa voidaan antaa myös naiselle, joka ei elä lainsäädännössä tarkoitetussa parisuhteessa.

Aloitteen esittelyssä lakivaliokunnalle väitetään, että ”*Äitiyslaki on rinnakkainen uudelle isyyslaille*”. Tämä rinnastus on keinotekoinen ja väärä. On kysymys kahdesta täysin erilaisesta asiasta. Isäksi vahvistettava mies on tai voisi olla lapsen oikea isä. Äidin naiskumppani puolestaan ei milloinkaan voi olla lapsen oikea äiti. Yleensä hän ei ole edes mitään sukua lapselle.

Mikäli lapsen äiti (lapsen synnyttänyt nainen) on elossa ja lapsi on hänen hoidettavana (eikä ole kaltoin kohtelun tms. vuoksi toisen

huoltajan tarpeessa), äidin paikka ja rooli lapsen elämässä on jo 100 % varattu. Samalle tontille ei mahdu muita.

Lapsen äidin naispuolinen kumppani on mahdollista vahvistaa lapsen huoltajaksi jo ennen lapsen syntymää tekemällä tarvittaessa muutos lakiin lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta (361/1983).

Laissa lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta todetaan mm. seuraavaa:

- *Lapsen huollon tarkoituksena on turvata lapsen tasapainoinen kehitys ja hyvinvointi lapsen yksilöllisten tarpeiden ja toivomusten mukaisesti. Huollon tulee turvata myönteiset ja läheiset ihmissuhteet erityisesti lapsen ja hänen vanhempiensa välillä.*
- *Lapsen huoltajia ovat hänen vanhempansa tai henkilöt joille lapsen huolto on uskottu.*
- *Lapsen vanhemmat, jotka lapsen syntyessä ovat avioliitossa keskenään, ovat kumpikin lapsensa huoltajia. Jos vanhemmat eivät lapsen syntyessä ole avioliitossa keskenään, on äiti lapsensa huoltaja.*
- *Jos toinen vanhemmista on yksin lapsensa huoltaja ja vanhemmat menevät keskenään avioliittoon, tulevat he molemmat lapsensa huoltajiksi.*
- *Vanhemmat voivat sopia siitä, - - että lapsen huolto uskotaan molemmille vanhemmille yhteisesti…*

Ehdotetusta äitiyslakiehdotuksesta (14 §): *”Nainen voi ennen lapsen syntymää annettavalla ilmoituksella tunnustaa olevansa syntyvän lapsen 3 §:n 1 momentissa tarkoitettu äiti siten kuin jäljempänä säädetään.”*

Mihin perustuen ihminen voisi tunnustaa olevansa syntyvän lapsen äiti, vaikka hän ei sitä oikeasti ole eikä tule olemaan? Jo pieni lapsi ymmärtää, että jokaisella lapsella voi olla vain yksi oikea äiti ja yksi oikea isä.

Ehdotetusta äitiyslakiehdotuksesta (6 §): *”Saatuaan tiedon seikasta, jonka vuoksi äitiys on selvitettävä, lastenvalvojan on neuvoteltava…”*

Lapsen synnyttänyt nainen on lapsen äiti. Ei äitiyttä tarvitse selvittää neuvottelemalla.

Jos lasta hoitaa kaksi naista, se ei tarkoita, että he olisivat molemmat lapsen äitejä. He voivat molemmat olla lapsen huoltajia, mutta eivät oikeasti lapsen äitejä. Heistä ainakin toinen nainen on sellainen, joka ei ole synnyttänyt kyseistä lasta tai jonka munasolusta lapsi ei ole saanut alkunsa. Esimerkiksi lapsen adoptoinut nainen ei ole lapsen äiti, vaan *adoptiovanhempi/-äiti*.

Ehdotetun äitiyslain rinnastaminen isyyslakiin on outoa.

Isyyslain (11/2015) 5 §:ssä määrätään, että *”isyyden selvittää äidin kotikunnan lastenvalvoja. Jos lapsi on täyttänyt 15 vuotta, lapsen äiti on kuollut tai äidillä ei ole Suomessa kotikuntaa, isyyden selvittää kuitenkin lapsen kotikunnan lastenvalvoja tai, jos lapsella ei ole täällä kotikuntaa, sen kunnan lastenvalvoja, jossa lapsi oleskelee.”*

Isyyslain perusteella selvitetään isyyttä, joka on oikeasti selvitettävissä: lapselle etsitään hänen oikeaa isäänsä, jonka geenejä lapsi kantaa.

Isyyslain 9 § koskee geneettisen ja lääketieteellisen selvityksen hankkimista ja määrää, että *”Lastenvalvojan on tilattava isyyden selvittämisen yhteydessä oikeusgeneettisestä isyystutkimuksesta annetun lain (378/2005) 1 §:ssä tarkoitettu oikeusgeneettinen isyystutkimus lapsesta, äidistä ja miehestä, joka saattaa olla lapsen isä, jos mies pyytää tutkimusta tai jos lastenvalvoja muuten katsoo sen tarpeelliseksi. Jos tutkimus voidaan mainitun lain mukaan määrätä tehtäväksi muusta kuin edellä tarkoitetusta henkilöstä, lastenvalvoja voi katsoessaan sen aiheelliseksi tilata tutkimuksen.”*

Geneettinen tai lääketieteellinen selvitys ei milloinkaan voi antaa tulokseksi, että toinen nainen voisi olla synnyttäneen naisen lapsen äiti. Tutkimus naisparin kohdalla antaa aina nollatuloksen.

Äitiyslakialoitteen mukaan *”Lastenvalvojan tehtävänä on toimittaa äitiyden selvittäminen 18 vuotta nuoremman lapsen osalta, jos isyyden selvittämisen yhteydessä osoittautuu, että lapselle ei voida vahvistaa isää, mutta on aihetta olettaa, että lapselle voidaan vahvistaa toinen äiti”*. Tehtävä on mahdoton. Lailla ei voi asettaa kenellekään sellaista tehtävää, joka käytännössä on täysin mahdotonta suorittaa. Jos lapsi on saanut alkunsa hedelmöityshoidolla, hänen isänsä on tiedossa. Aina.

Isyyslain 57 § koskee perättömän lausuman antamista isyysasiassa. Isyyslaki määrää, että *”jos äiti isyyden selvittämisen yhteydessä tahallaan antaa viranomaiselle väärän tiedon, joka osaltaan johtaa siihen, että isyys vahvistetaan virheellisesti, hänet on tuomittava perättömän lausuman antamisesta sakkoon. Samaa sovelletaan mieheen, joka isyyden selvittämisen yhteydessä, isyyttä tunnustaessaan tai hyväksyessään tunnustamisen tahallaan antaa viranomaiselle väärän tiedon, joka osaltaan johtaa siihen, että isyys vahvistetaan virheellisesti.”*

Reaalimaailmassa äiti, joka väittää toista naista lapsensa äidiksi, valehtelee aina. Voimassa oleva isyyslaki ja äitiyslakialoite kohtelevat isäehdokkaita ja äitiehdokkaita täten täysin eri tavalla. Naiselle sallittaisiin valehtelu, jollaisesta mies saa sakkorangaistuksen.

Kun isyyslain 17 §:ssä sanotaan, että *”Lapsen äiti tai mies, joka katsoo olevansa lapsen isä, voi ilmoittaa käsityksensä siitä, että lapsen*

tunnustanut mies ei ole lapsen isä”, niin tässä puhutaan lapsen oikeasta biologisesta isästä, joka on geenitestillä selvitettävissä.

Aloitteen 14 §: *”Terveydenhoitajan, kätilön tai lastenvalvojan, jota 2 ja 3 momentissa tarkoitetaan, on kieltäydyttävä ottamasta vastaan tunnustamista, jos on syytä epäillä, ettei tunnustajaa voida vahvistaa lapsen äidiksi.”* Isyyslain periaatteisiin rinnastettuna tämä kohta tarkoittaa reaalimaailmassa, että terveydenhoitajan, kätilön ja lastenvalvojan on aina kieltäydyttävä ottamasta vastaan tunnustamista, sillä ei ole vain syytä epäillä vaan on aina täysin varmaa, että toinen nainen ei voi olla lapsen äiti. Tässä on käytetty samanlaista sanojen merkityksen muuttamista kuin aiemmin sanan ”todettavissa” kohdalla. Lauseen ”*ettei tunnustajaa voida vahvistaa lapsen äidiksi*” faktinen sisältö koskee sitä, onko nainen oikeasti ja todennettavasti äiti vai ei; *äiti*-sanan merkityksen ollessa se, mitä sanalla on laki- ja arkikielessä aina tarkoitettu. Aloitteessa lauseelle annetaan uusi sisältö ja viitataan siihen, että vahvistaminen riippuukin muista asioista kuin tosiasioista ja todellisesta äitiydestä: naisen tahdosta. Isyyslain 16 §:ssä sanamuoto on näin: ”*3) on syytä epäillä, ettei tunnustaja ole lapsen isä*”. Aloitteen sanamuoto viittaa aivan eri asiaan.

Mitä tahansa voidaan vahvistaa, jos niin päätetään, mutta isyyslaissa on kysymys miehestä, joka joko on lapsen biologinen, oikea isä tai vähintään voisi olla sitä. Toinen nainen ei milloinkaan voi reaalimaailmassa olla toisen naisen lapsen äiti.

Lainauksia kansanedustaja Sari Tanuksen puheenvuorosta täysistunnossa 29.9.2016:

”Ennen syntymää voidaan vahvistaa toinen nainen lapsen huoltajaksi ja lapsen juridinen oikeus ja turva voidaan näin taata. Tässä on moneen kertaan sanottu, että kyse on lapsen heikosta juridisesta oikeudesta tietyissä tilanteissa, mutta ennen syntymää, jos niin halutaan, molempien yhteisestä sopimuksesta ja äidin niin halutessa, toinen nainen voidaan vahvistaa lapsen huoltajaksi, ja silloin kaikki nämä heikkoudet, joita on esitetty tavallaan syyksi, että tätä lakiesitystä tuodaan, poistuvat. Jos äiti kuolee synnytyksessä, mitä sitten? Yksinhuoltajaäitikin voi kuolla. Ja kolarissa voivat kuolla molemmat vanhemmatkin. Mikä on lapsen juridinen tilanne silloin? Näitä tilanteita voi tulla vaikka kuinka paljon. Ei kaikkia voida tuoda lakipykäliin - - Mutta toiset lapset eivät ole silloin yhdenvertaisessa asemassa. Yksinhuoltajaäitien lapsille kai pitäisi samalla lailla miettiä. Samaten varmuuden vuoksi myös perheellisille. - - voin vakuuttaa, että suomalaisessa yhteiskunnassa tämä lapsi ei jää heitteille vaan hän varmasti saa kaiken tarvittavan tuen ja avun ja myös juridisesti asia hoituu.”

”Tässä on moneen kertaan sanottu, että tämä esitys ei olisi keneltäkään pois, ja minä toistan nyt sen, minkä sanoin tuolta penkistä jo: Tässä voi olla hyvinkin 30 vuorokautta synnytyksestä, ja se on se raja, kun biologisen isän ja tämän lapsen yhteys voidaan katkaista

tyystin pois. Elikkä mies voi luovuttaa spermaa ajatuksena, että auttaa toisia, ja siinä vaiheessa voi olla ajatus, ettei isyyttä halua vahvistettavan, mutta kun asiaa ajattelee vähän aikaa, synnytyksestä on se 30 vuorokautta, ja jos se raja on mennyt yli, niin silloin ei ole enää lapsella oikeutta siihen biologiseen isäänsä. Ja tästä tässä on kyse. Ei ole oikein sanoa, että tämän lain myötä ei tulisi tilanteita, että se olisi joltakin pois."

Jos ehdotuksen mukainen äitiyslaki säädettäisiin, niin tulevaisuudessa yhdenvertaisuuteen vedoten ehdotettaisiin säädettäväksi laki, jonka mukaan lapsella voisi olla useampi kuin yksi isä.

Äitiyslakiehdotuksen 15 §:n mukaan *"Joka on 14 §:n nojalla tunnustanut äitiytensä, voi peruuttaa tunnustamisensa ilmoittamalla siitä kirjallisesti äitiyden selvittämisestä huolehtivalle lastenvalvojalle viimeistään 30. päivänä lapsen syntymästä."*

Äitiyslakiehdotuksen 6 §:n mukaan *"nainen, joka on tunnustanut lapsen etukäteen, voi kuitenkin lapsen synnyttyä viimeistään 30. päivänä lapsen syntymästä peruuttaa tunnustamisensa."*

Onko lakivaliokunta ja esimerkiksi äitiyslakialoitetta kannattaneet lapsi- ja perhejärjestöt sitä mieltä, että äitiyden voi perua, kun on kuukauden katsellut lasta ja sitten toteaa, että tämä ei olekaan sitä mitä haluan?

Äitiyttä ei voi luovuttaa toiselle eikä jakaa toisen kanssa. Äitiyttä ei voi saada tunnustautumalla toisen naisen lapsen äidiksi. Äitiys on sisäänkirjoitettu lapsen olemassaoloon ja molempien yhteiset sukujuuret ovat nykyään selvitettävissä tuhansien vuosien taakse. Lapsensa voi antaa adoptioon, mutta oikeaa äitiyttä ei voi perua. Nämä tieteelliset tosiasiat koskevat kaikkia ihmisiä eikä niiden tunnustaminen rajoita muiden lapselle tärkeiden ihmisten lukumäärää mitenkään.

Aloitteen mukaan äitiys voitaisiin tunnustaa samaan tapaan kuin isyys tunnustetaan avioliiton ulkopuolella syntyneen lapsen kohdalla. Rinnastaminen on kuitenkin lähtökohtaisesti epärealistiseen ajatteluun perustuvaa. Isyytensä tunnustava mies on yleensä reaalimaailmassa lapsen oikea isä tai ainakin hän voisi oikeasti olla. Naisparin toinen osapuoli sen sijaan ei milloinkaan edes teoriassa voi olla lapsen äiti. Koko asetelma on rakennettu täysin ideologiselle pohjalle ilman yhteyttä reaalimaailmaan.

Aloitteessa esitetty laki hedelmöityshoidoista annetun lain muuttamisesta (muutoslaki)

Kansalaisaloitteen KAA 3/2016 vp otsikko on "Äitiyslaki".

Aloitteen tekijöiden yksi tavoite näyttää olevan saada muutettua hedelmöityshoitolakia ikään kuin "takaoven kautta" vetoamalla aloitteen mukaisen äitiyslain säätämisen tarpeellisuuteen.

Äitiyslain kampanjasivulla (aitiyslaki.fi/kansalaisaloitteen-sisalto) todetaan virheellisesti seuraavaa: *”Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi äitiyslaki. Lisäksi ehdotetaan tehtäväksi tarvittavat seurannaismuutokset hedelmöityshoidoista annettuun lakiin…”*

Aloitteen mukaisen äitiyslain säätäminen ei edellytä hedelmöityshoitolain muuttamista (muutoksen jälkeen hedelmöityshoidon saajana voisi olla myös kahden naisen muodostama pari) aloitteessa esitetyllä tavalla

Äitiyslakiehdotuksessa ei edellytetä, että naisen, joka yhteisymmärryksessä hedelmöityshoitoa saavan naisen kanssa antaa suostumuksensa hedelmöityshoitoon, pitää olla hedelmöityshoitoa saavan naisen ”pari”.

Äitiyslakiehdotuksen 3 §:ssä todetaan asiaa koskien seuraavaa ”*Jos lapsen synnyttäneelle on annettu hedelmöityshoidoista annetun lain (1237/2006) 1 §:ssä tarkoitettua hedelmöityshoitoa…”*. Tuossa on kyseessä yksilö, ei pari, jolle hedelmöityshoitoa annetaan.

Nais-mies -parille hedelmöityshoitoa annetaan pareittain, koska raskauden käynnistymisen estävä syy voi olla kummassa tahansa tai molemmissa. Naisparin ollessa kyseessä ei ole olemassa lääketieteellistä keinoa, jolla voitaisiin auttaa naisparia saamaan lapsi keskenään, vaan kysymyksessä on aina hedelmöityshoito (ihmisen sukusolu tai alkio viedään naiseen raskauden aikaansaamiseksi), joka kohdistuu vain toiseen osapuoleen.

Hedelmöityshoitolain muutosehdotuksesta ei ole käyty käytännössä lainkaan keskustelua äitiyslaki-aloitteesta puhuttaessa ja sitä markkinoitaessa.

Esitetyn hedelmöityshoitolain muutoksen vaikutuksia ei ole esitetty aloitteessa. Aloite on puutteellinen.

Vaikutusten arviointi

Ennen kuin mitään uutta lakia on järkevää säätää, pitää pystyä osoittamaan, että lain säännösten soveltamisesta johtuvat myönteiset vaikutukset olisivat kielteisiä merkittävämmät.

Hyvin tehdyssä vaikutusten arvioinnissa selostettavat vaikutukset käsittelevät ehdotettujen säännösten soveltamisesta johtuvia tosiasiallisia lyhyt- ja pitkäaikaisia, välittömiä ja välillisiä, myönteisiä ja kielteisiä, kertaluonteisia ja toistuvia tai tilapäisiä ja pysyviä seurauksia. Kansalaisaloitteessa KAA 3/2016 esitetyt vaikutukset eivät täytä edellä esitettyä.

Lakivaliokunnan äitiyslakia koskevassa aloitteen tekijöiden julkisessa kuulemistilaisuudessa 16.2.2017 ei käyty keskustelua yhdenkään aloitteessa säädettäväksi ehdotetun muutoslain vaikutuksista.

Kuulemistilaisuudessa Juha Jämsä väitti, että ”*Lapsivaikutusten arviointi on tehty osana valmistelua*”. Kuitenkaan aloitteen kohdassa 3.1.1 ”Vaikutukset lapsiin” esitetty ei ole sisällöltään sellainen, mitä lapsiin kohdistuvilla vaikutusten arvioinnilla säädösten valmistelussa tarkoitetaan.

Aloitteessa ei ole otettu ollenkaan kantaa siihen minkälaisia lapsen kannalta kielteisiä vaikutuksia aloitteessa tarkoitettujen lakien säätämisestä voisi seurata.

Lapsiin kohdistuvilla vaikutuksilla tarkoitetaan suoria ja epäsuoria vaikutuksia, joita päätöksellä on lapsiväestön tai sen osan jokapäiväiseen elämään. Vaikutusarvioinnissa tulee selvittää yleisesti, edistääkö hanke ja miten lapsen etua sekä tunnistaa ennakolta erityisesti lasten kannalta kielteiset vaikutukset, jotta ne voitaisiin välttää.

Vaikutusten arvioinnilla ei tarkoiteta mielipiteitä vaan selvitystä, joka toistettunakin tuottaa samat tulokset ja jossa tulokset perustuvat loogiseen ja riittävän kattavaan analyysiin.

Lapsiin kohdistuvia vaikutuksia tulee tarkastella seuraavien seikkojen suhteen: terveys, ihmissuhteet, asuminen ja liikkuminen, arjen sujuvuus, osallistuminen ja tasa-arvo. Välillisesti lapsiin voivat vaikuttaa myös muutokset perheen taloudessa ja palveluissa, yhteisö- ja aluetason muutokset sekä sosiaalisia suhteita koskevat seikat.

Lapsiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa tulee ottaa huomioon myös lasten omien mielipiteiden selvittäminen.

Vaikutusten arvioinnin pitää kattaa kaikki aloitteessa säädettäväksi ehdotetut lait.

Pyydämme lakivaliokuntaa selvittämään ja ottamaan laaja-alaisesti huomioon erityisesti aloitteessa ehdotetun mukaisen äitiyslain säätämisen ja hedelmöityshoitolain muutoksen säätämisen vaikutukset (myönteiset ja kielteiset) ennen kuin lakivaliokunta antaa lausunnon aloitteesta.

Aloitteen KAA 3/2016 tekijät haluavat romuttaa sanojen *äiti* ja *äitiys* merkityksen radikaalilla tavalla muuksi kuin mitä niiden merkitykset ovat tällä hetkellä lainsäädännössä. Tuon muutoksen seurauksia ei ole arvioitu ollenkaan aloitteessa.

Esitetyn hedelmöityshoitolain muutoksen taloudellisia vaikutuksia yhteiskunnalle ja muutoksen vaikutuksia lapsiin ei ole ollenkaan esitetty aloitteessa.

Aloitteeseen jo ennalta myönteisesti suhtautuneet ja lakivaliokunnalle lausunnon antaneet Ihmisoikeusliitto ry, Lastensuojelun Keskusliitto ry ja Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry ovat esittäneet lausunnoissaan asioita aloitteen menestymisen kannalta myönteisellä tavalla ilman

minkäänlaista analyysia tai kritiikkiä aloitetta kohtaan. Ikään kuin aloitteessa esitetyt lakiehdotukset olisivat vailla minkäänlaista epäkohtaa.

Pyydämme lakivaliokuntaa perehtymään huolellisesti erityisesti Jyrki Anttisen, Juha Ahvion ja Tapio Puolimatkan antamiin lausuntoihin, joissa aloitetta on analysoitu loogisesti ja kriittisesti.

Perustuslain huomioon ottaminen on olennainen ja kiinteä osa lainvalmistelua sen kaikissa vaiheissa. Perustuslaista johtuvat vaatimukset on otettava huomioon niin valmisteluhanketta suunniteltaessa kuin sääntelyvaihtoehtoja harkittaessa ja sääntelyn yksityiskohtia mietittäessä. Samoin on lainvalmistelun kaikissa vaiheissa otettava huomioon Euroopan ihmisoikeussopimuksesta ja muista Suomea sitovista kansainvälisistä ihmisoikeussopimuksista johtuvat vaatimukset.

Aloitteessa todetaan seuraavaa: *”Ehdotuksen ei ole katsottu olevan ristiriidassa perustuslain tai Suomea sitovien kansainvälisten ihmisoikeusvelvoitteiden kanssa. Näillä perusteilla lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä.”*

Aloitteessa ei kuitenkaan ole otettu kantaa lakiehdotusten perustuslain kannalta merkityksellisiin säännöksiin eikä ole esitetty, millä perusteilla niiden katsotaan olevan sopusoinnussa perustuslain ja Suomea sitovien kansainvälisten ihmisoikeusvelvoitteiden kanssa.

Mahdollisuus lapsen isyyden vahvistamiseen tulee olla mahdollista lapsen biologisten vanhempien ja myös lapsen itse sitä halutessa. YK:n ihmisoikeussopimuksen 7, 8 ja 9 artikla turvaavat tätä lapselle kuuluvaa perustavaa laatua olevaa oikeutta.

Mikäli lapselle vahvistettaisiin hedelmöityshoitoon suostumuksen antanut nainen toiseksi äidiksi, niin lapselle ei voitaisi sen jälkeen enää koskaan vahvistaa isää, vaikka lapsen synnyttänyt äiti ja biologinen isä sekä 15-vuotta täyttänyt lapsi niin haluaisivat. Tuo epäkohta ei ole linjassa perusoikeuksien kanssa.

Jyrki Anttinen on todennut lausunnossaan 27.4.2017 seuraava:

”Korkein oikeus on sittemmin täysituntoratkaisussaan KKO:2012:11 todennut isyyteen liittyen, että biologisen alkuperän tunteminen ja sen oikeudellinen vahvistaminen ja julkistaminen ovat nykyisen tietämyksen mukaan henkilön identiteetin tärkeitä osia ja kuuluvat siten perustuslain 10 §:ssä ja ihmisoikeussopimuksen 8 artiklassa turvatun yksityiselämän suojan ydinalueeseen. Lisäksi todettiin, että psyykkiset ja sosiaaliset tarpeet saada vanhemmuus todennettua ja vahvistettua eivät lakkaa ajan kulumisen tai henkilön ikääntymisen myötä.

Myös perustuslakivaliokunta on katsonut lausunnossaan PeVL 46/2014, että avioliiton ulkopuolella syntyneen lapsen oikeutta saada alkuperänsä ja oikeudellinen suhde isäänsä vahvistetuksi on nykyisin

pidettävä perustuslain 10 §:ssä ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklassa turvatun yksityiselämän suojan olennaisena henkilön identiteettiin liittyvänä osana."

Sellainen laki, joka lähtökohtaisesti ja suunnitelmallisesti mahdollistaa lapsen oikean vanhemman (jonka geenejä lapsi kantaa koko elämänsä) syrjäyttämisen, on YK:n Lapsen oikeuksien sopimuksen vastainen. Suomi on sitoutunut noudattamaan ko. sopimusta.

Edellä olevasta johtuen pyydämme lakivaliokuntaa saattamaan aloitteen eduskunnan perustuslakivaliokunnan käsiteltäväksi.

Adoptio

Nykytilan mukaan naisparin ei-synnyttävä osapuoli voi adoptoida äidin lapsen perheensisäisen adoptiomenettelyn avulla. Jos lapsi syntyy parisuhteensa rekisteröineelle naisparille, adoptioprosessi voidaan laittaa alulle jo raskauden aikana ja adoptio toteuttaa välittömästi, kun lapsi on syntynyt, mikäli parisuhde on rekisteröity 10 kuukautta ennen lapsen syntymää. Muissa naisparin tilanteissa adoptio voidaan vahvistaa, kun kahdeksan viikon harkinta-aika on kulunut. Tätä kahdeksan viikon harkinta-aikaa noudatetaan myös, jos luovuttaja/biologinen isä on tiedossa.

Adoptiomenettelyä on äitiyslaki-kansalaisaloitteen tekijöiden toimesta kuvailtu nöyryyttäväksi, mutta asiaa ei ole kunnolla perusteltu. Mikä siitä tekee nöyryyttävän, kun tämän aloitteenkin mukaan rinnakkaisäitiys on peruttavissa kuukauden sisällä lapsen syntymän jälkeen?

Adoptiomenettely on lapsen edun mukaista, koska se toimii adoptiovanhemmuuden esteettömyysselvityksenä.

Koska kaikilla lapsilla on ensisijainen oikeus luonnollisiin vanhempiinsa, eli äitiinsä ja isäänsä, on tarkoituksenmukaista, että äidin puolison vanhemmuuden vahvistamista edeltää esteettömyysselvitys.

Ei-synnyttävän naisen pelkkä suostuminen hedelmöityshoitoon yhdessä synnyttävän äidin kanssa ei ole esteettömyysselvitys, koska tämä ilmaisee ainoastaan henkilön suostumuksen asiaan.

Aloitteen markkinointi

Aloitteen markkinointi on ollut harhaanjohtavaa. Tarkoituksellisesti?

Kansalaisaloitelain 12/2012 4 § mukaan aloitteella on oltava sen sisältöä kuvaava otsikko. Oikeusministeriön kansalaisaloitteiden vastuuhenkilöille tarkoitetussa ohjeessa todetaan seuraavaa: *Otsikon tulee olla selkeä ja kuvata aloitteen varsinaista sisältöä.*

Aloitteen otsikko *Äitiyslaki* on harhaanjohtava, koska otsikko ei kuvaa aloitteen varsinaista sisältöä. Aloitteessa esitetään muutoksia kuuteen

lakiin, mutta siitä huolimatta niiden lakien muuttamisesta ei ole mainittu mitään aloitteen otsikossa, eikä aloitetta kansalaisille markkinoitaessa.

Aloitteelle on annettu myönteisen mielikuvan antava otsikko *Äitiyslaki*. Aloitteen sisältö ei kuitenkaan vastaa alkuunkaan *äiti-* ja *äitiys*-sanojen vakiintunutta merkitystä, vaan aloitteella halutaan radikaalilla tavalla muuttaa noiden sanojen vakiintunut merkitys toiseksi.

Lakiehdotuksessa aitoa äitiyttä käsittelee vain kohta, jossa todetaan ”*Lapsen äiti on se, joka on synnyttänyt lapsen*.”. Muut äitiyslakia koskevat kohdat aloitteessa käsittelevät pääosin sellaiseen naiseen liittyviä asioita, joka ei ole lapsen äiti, eikä voi oikeasti sellaiseksi tulla.

Äitiyslakialoitteen kampanjasivulla (aitiyslaki.fi) todetaan virheellisesti ja harhaanjohtavasti seuraavaa:

- *”Uudistetaan äitiyslaki!”*
- *”Tarvitaan äitiyslaki, jotta lapsella olisi syntymästään lähtien oikeus elatukseen, perintöön ja tapaamiseen suhteessa molempiin vanhempiinsa.”*

Aloitteen Facebook-sivulla todetaan ”*Kansalaisaloite vaatii äitiyslakia, joka turvaisi naisparin lapsen oikeudellisen aseman*.”

Äitiyslakia ei voi uudistaa, koska ei ole olemassa äitiyslakia. Lapsen elatuksesta, perinnöstä, oikeudellisesta asemasta ja tapaamisoikeudesta voidaan säätää ilman äitiyslain säätämistä.

Lakivaliokunnan järjestämässä kuulemistilaisuudessa Juha Jämsä väitti, ettei Suomen laki tähän asti ole määritellyt äitiyttä mitenkään. Sanojen *äiti* ja *äitiys* merkitys ilmenee kuitenkin useasta laista ilman epäselvyyttä.

Esimerkiksi sairausvakuutuslaissa (1224/2004) esiintyy sana äiti/äitiys 96 kertaa.
2 § ”… *Naisella, jonka raskaus on kestänyt vähintään 154 päivää, on oikeus saada raskauden ja synnytyksen perusteella äitiysrahaa.*”
Huom. Laskettu synnytysaika voi olla vain sillä naisella, joka on raskaana ja josta on tulossa äiti. Ei ole epätietoisuutta siitä, kenestä on tulossa äiti.
5 § ”*Jos raskaus keskeytyy ennen äitiysrahakauden alkamista, erityisäitiysrahaa suoritetaan raskauden keskeytymiseen saakka.”*
Huom. Erityisäitiysrahaa maksetaan sille naiselle, joka oli raskaana ja jonka raskaus keskeytyi. Äitiysrahaa maksetaan äitiyden perusteella.
8 § ”*Vanhempainrahan maksaminen edellyttää, että äiti on käynyt lääkärin tai julkisen terveydenhuollon palveluksessa olevan ja riittävän koulutuksen saaneen kätilön tai terveydenhoitajan suorittamassa jälkitarkastuksessa terveydentilansa selvittämiseksi aikaisintaan 5 ja viimeistään 12 viikon kuluttua synnytyksestä.”*
Huom. Jälkitarkastuksessa käyneellä naisella tarkoitetaan tässä samaa naista, joka on synnyttänyt ja laissa käytetään juuri hänestä nimitystä äiti.

Helsingissä 22 päivänä toukokuuta 2017

Susanna Koivula
Puheenjohtaja
Aito avioliitto ry
aito.avioliitto@gmail.com

Aito avioliitto ry (www.aitoavioliitto.fi) on rekisteröity 29.1.2015. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää ja vahvistaa miehen ja naisen välisen avioliiton asemaa ja merkitystä aitona, erityisenä, luonnollisena ja pysyvänä instituutiona suomalaisessa yhteiskunnassa ja lainsäädännössä. Lisäksi yhdistyksen tarkoituksena on edistää lapsen oikeutta tuntea sekä isänsä että äitinsä ja olla heidän hoidettavanaan koko lapsuusaikansa mikäli mahdollista. Yhdistyksen tarkoituksena on myös edistää lapsen terveen sukupuoli-identiteetin kehittymistä siten, että pojan kasvua mieheksi ja tytön kasvua naiseksi tuetaan vahvistamalla sukupuolten luontaista erilaisuutta, sekä turvaamalla lapselle myös adoptiotilanteessa perhemalli, jossa lapsella on sekä isä että äiti.

Viitteitä

Aloite KAA 3/2016
https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sivut/KAA_3+2016.aspx
https://www.kansalaisaloite.fi/fi/aloite/1669

Äitiyslaki- kampanjasivu http://www.aitiyslaki.fi

Lakivaliokunnan julkinen kuuleminen äitiyslakia koskevasta kansalaisaloitteesta 16.2.2017
Kuulemistilaisuuden aineistot

- Jämsä (Kansalaisaloitteen tekijät)
  https://www.eduskunta.fi/FI/tietoaeduskunnasta/julkaisut/aineistot/Documents/KAA3_16_LaV_160217_Sateenkaariperheet_J%C3%A4ms%C3%A4.pdf
- Oksanen (Amnesty)
  https://www.eduskunta.fi/FI/tietoaeduskunnasta/julkaisut/aineistot/Documents/KAA3_16_LaV_160217_Amnesty_Oksanen.pdf
- Aula (Väestöliitto)
  https://www.eduskunta.fi/FI/tietoaeduskunnasta/julkaisut/aineistot/Documents/KAA3_16_LaV_160217_V%C3%A4est%C3%B6liitto_Aula.pdf
- Seta
  https://www.eduskunta.fi/FI/tietoaeduskunnasta/julkaisut/aineistot/Documents/170216%20LAV%20Seta%20%C3%A4itiyslain%20julkinen%20kuuleminen.pdf

Verkkotallenne lakivaliokunnan äitiyslakia koskevan kansalaisaloitteen kuulemistilaisuudesta
https://www.eduskunta.fi/FI/tiedotteet/Sivut/Lakivaliokunnan-julkinen-kuuleminen-%C3%A4itiyslakia-koskevasta-kansalaisaloitteesta.aspx

Eduskunnan lakivaliokunnalle, Äitiyslaki (KAA 3/2016 vp)
Jyrki Anttinen 27.4.2017, Aito avioliitto ry:n asiamiehenä
http://aitoavioliitto.fi/artikkelit/eduskunnan-lakivaliokunnalle-aitiyslaki-kaa-32016-vp-kahden-aidin-malli/

Lausunto eduskunnan lakivaliokunnalle 27.4.2017 koskien kansalaisaloitetta äitiyslain säätämiseksi (KAA 3/2016 vp)
Juha Ahvio, teologian tohtori, dosentti, Patmos Lähetyssäätiön tutkimusjohtaja
http://www.patmos.fi/filebank/6680-A%CC%88itiyslakiLakivaliokuntalausunto_27_4_2017.pdf

Asiantuntijalausunto eduskunnan lakivaliokunnalle 28.4. 2017 äitiyslakia koskevasta kansalaisaloitteesta KAA 3/2016 vp
Tapio Puolimatka
https://kotisivukone.fi/app/www/tapiopuolimatka.kotisivukone.com/asiantuntijalausunto-aitiyslakiehdotuksesta